

пдау

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

pdau1920

pdau.edu.ua

МАТЕРІАЛИ
*VIII Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції*

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

20 - 21 лютого 2023 р.
Україна
м. Полтава

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції*

**20 – 21 лютого 2023 р.
Україна, м. Полтава**

УДК 636.09

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (20 – 21 лютого 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. – 143 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор; Корчан Л. М., к. вет. н., доцент; Михайлютенко С. М., к. вет. н., доцент; Мельничук В. В., к. вет. н., доцент; Щербакова Н. С., к. вет. н., доцент; Кручиненко О. В., д. вет. н., доцент; Долгін О. С.

Збірник містить матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарії.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

© ПДАУ, 2023

<i>Степанов Є. С., Канівець Н. С., Іщенко М. П.</i> ДИСФУНКЦІЯ СЕЧОВОГО МІХУРА У КОТІВ	36
<i>Філінець Є. О., Сердюков Я. К.</i> МІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ У ВНУТРІШНІХ ОРГАНАХ КАЖАНА ПІЗНЬОГО (<i>ERTESICUS SEROTINUS</i>) ПРИ ГІМЕНОЛЕПІДОЗИ	38
<i>Шаповал Д. С., Ульяницька А. Ю.</i> ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ПАТОМОРФОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЕНДОКАРДІОЗУ СОБАК	40
<i>Шкундя Д. Ю., Сердюков Я. К.</i> ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ТРУПНОГО ОХОЛОДЖЕННЯ ЯК КРИТЕРІЙ ВИЗНАЧЕННЯ ДАВНОСТІ НАСТАННЯ СМЕРТІ В КОТІВ СВІЙСЬКИХ	42
<i>Щербакова Н. С., Передера С. Б., Передера Ж. О.</i> ЗАХОДИ З БІОБЕЗПЕКИ НА ПРАТ «ПОЛТАВСЬКА ПТАХОФАБРИКА»	46

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

<i>Година В. П.</i> АНАЛІЗ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЩОДО ЕПІЗООТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ З ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗІВ ТА ЕЙМЕРІОЗУ КУРЕЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	49
<i>Долгін О. С.</i> ПАРАЗИТАРНЕ ЗАБРУДНЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ ЯЙЦЯМИ НЕМАТОД <i>TRICHURIS VULPIS</i>	53
<i>Євстаф'єва В. О., Криворучено Д. О., Мельничук В. В.</i> ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ	56

ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ДИРОФІЛЯРІОЗУ

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Інститут ветеринарної медицини НААН України, м. Київ, Україна,

Криворучено Д. О., здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна,

Мельничук В. В., к. вет. н., доцент

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Інститут ветеринарної медицини НААН України, м. Київ, Україна,

Актуальність проблеми. За даними літератури, у собак та інших м'ясоїдних зареєстровано і описано кілька видів дирофілярій, серед яких найбільш розповсюдженим і патогенним є вид *Dirofilaria immitis* Leidy, 1856. Це пов'язане з локалізацією цих паразитів у правому шлуночку серця та легеневих артеріях, що призводить до тяжких розладів всіх систем організму, особливо серцево-судинної, та може викликати загибель тварини [1–3].

Актуальність дирофіляріозу, також, обумовлена складнощами терапії, тому що ефективні лікарські засоби імпортного виробництва малодоступні через високу вартість, а арсенал вітчизняних аналогів невеликий. Причому, пропоновані схеми і методи лікування собак за паразитування *D. immitis* є достатньо тривалими, трудомісткими, іноді призводять до ускладнень і не завжди є ефективними на сьогоднішній день у боротьбі з дирофіляріозом [4–6].

Матеріали і методи досліджень. Роботу виконували впродовж 2018–2022 рр. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету, лабораторії кафедри паразитології Державного біотехнологічного університету та в умовах приватної ветеринарної клініки «Довіра» (м. Харків).

Визначали ефективність лікарських засобів за дирофіляріозу собак: «Іммітицид» (Merial Spa, Італія), «Стронгхолд» (Zoetis Inc, США), «Доксицил» (УкрЗооВетпромстач, Україна) та «Адвокат» (Bayer, Німеччина). Дослідження проводили на собаках віком 3–10 років вагою від 20 до 40 кг різних порід. Було сформовано чотири групи тварин, в кожній з яких було по чотири дослідні групи (по 6 голів у кожній, всього – 96 собак), які були спонтанно інвазовані мікрофіляріями з різною інтенсивністю інвазії та позитивним експрес-тестом на *D. immitis*. До першої групи були віднесені собаки з П менше, ніж 20 лич./см³ крові («+»); другої – з П від 20 до 40 лич./см³

(«+++»); третьої – з П від 40 до 60 лич./см³ («++++»); четвертої – з П більше, ніж 60 лич./см³ («+++++»).

Собакам перших дослідних груп одночасно застосовували «Іммітицид» внутрішньом'язово у дозі 2,5 мг/кг маси тіла тварини двічі з інтервалом 24 год та «Стронгхолд» зовнішньо у дозі 6 мг/кг маси тіла 1 раз в місяць впродовж року. Собакам других дослідних груп одночасно застосовували «Доксицил» внутрішньом'язово у дозі 0,25 мл/10 кг маси тіла тварини один раз на добу впродовж 30 діб та «Стронгхолд». Собакам третіх дослідних груп одночасно застосовували «Іммітицид» та «Адвокат» зовнішньо у дозі 10 мг імідаклоприду і 2,5 мг моксидектину на кг маси тіла тварини 1 раз в місяць впродовж року. Собакам четвертих дослідних груп одночасно застосовували «Доксицил» та «Адвокат».

Ефективність лікувальних схем визначали на 15, 30, 60, 90, 180 та 360 добу після початку їх застосування. Одночасно враховували: кількість собак у досліді; кількість собак, що звільнилися від паразитів; вартість лікарських засобів; кількість використаних препаратів; витрати на лікування однієї собаки та дослідної групи тварин; термін лікування.

Результати досліджень. За результатами проведених розрахунків встановлено, що найвищі витрати на лікування собак за дирофіляріозу були при одночасному застосуванні «Іммітициду» та «Адвокату», а також «Іммітициду» та «Стронгхолду».

Так, вартість на лікування однієї тварини відповідно становила 17 340,00 грн та 16 383,60 грн, а всієї дослідної групи собак – 104 040,00 грн та 98 331,60 грн.

Разом з тим, їх ефективність становила 100 % – за показників мікрофіляремії до 40 лич./см³, а за показників мікрофіляремії вище, ніж 40 лич./см³ – 100 % (відносно мікрофілярій) і 83,33 % (відносно самок *D. immitis*) (табл. 1).

Витрати на лікування собак за використання «Доксицилу» та «Адвокату», а також «Доксицилу» та «Стронгхолду» виявилися меншими і становили на одну тварину відповідно – 5 088,51 грн та 4 132,11 грн., на дослідну групу собак – 30 531,06 грн та 24 7924,66 грн. Причому, використані схеми лікування мали таку ж ефективність, як і вищезазначені схеми лікування, а саме: 100 % – за показників мікрофіляремії до 40 лич./см³, а за показників мікрофіляремії вище, ніж 40 лич./см³ – 100 % (відносно мікрофілярій) і 83,33 % (відносно самок *D. immitis*).

Аналізуючи вартість лікування впродовж експерименту можна зазначити, що найбільші витрати відбуваються у перший місяць (табл. 2).

Таблиця 1

Економічні показники використання мікрофілярицидів та препаратів для адультицидної терапії за дирозіозу собак залежно від показників інтенсивності інвазії мікрофіляріями

Показники	Препарати															
	іммітицид + стронгхолд				доксицил + стронгхолд				іммітицид + адвокат				доксицил + адвокат			
Інтенсивність інвазії	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Кількість тварин у досліді, гол.	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Кількість тварин, що одужали, гол.	6	6	6	5	6	6	6	5	6	6	6	5	6	6	6	5
Термін лікування, днів	360															
Вартість препаратів, грн. (форма випуску, об'єм)	4 100,00 (флакон 50 мг) + 340,30 (п/е туба 2 мл)				215,58 (флакон 100 мл) + 340,30 (п/е туба 2 мл)				4 100,00 (флакон 50 мг) + 420,00 (п/е піпетка 4 мл)				215,58 (флакон 100 мл) 420,00 (п/е піпетка 4 мл)			
Використано препаратів для курсу лікування на одну тварину	150,0 мг + 24,0 мл				22,5 мл + 24,0 мл				150,0 мг + 48,0 мл				22,5 мл + 48,0 мл			
Витрати на курс лікування однієї тварини, грн.	12 300,00 + 4 083,60 = 16 383,60				48,51 + 4 083,60 = 4 132,11				12 300,00 + 5 040,00 = 17 340,00				48,51 + 5 040,00 = 5 088,51			
Витрати на лікування дослідної групи, грн.	98 331,60				24 7924,66				104 040,00				30 531,06			

**Вартість лікування однієї тварини у процесі лікування
впродовж року**

Препарати	Вартість лікування, грн./міс.											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Іммітицид + Стронгхолд	12 640,30	340,30	//	//	//	//	//	//	//	//	//	//
Доксицил + Стронгхолд	388,81	340,30	//	//	//	//	//	//	//	//	//	//
Іммітицид + Адвокат	12 720,00	420,00	//	//	//	//	//	//	//	//	//	//
Доксицил + Адвокат	468,51	420,00	//	//	//	//	//	//	//	//	//	//

Примітка: «//» – витрати аналогічні як в попередньому місяці

Зокрема, за використання «Іммітициду» та «Адвокату», а також «Іммітициду» та «Стронгхолду» у перший місяць лікування собак витрати були найбільшими і становили відповідно 12 720,00 грн та 12 640,30 грн. За використання інвазованим собакам «Доксицилу» та «Адвокату», а також «Доксицилу» та «Стронгхолду» у перший місяць лікування витрати були нижчими і становили відповідно 468,51 грн та 388,81 грн.

В подальшому, витрати кожного місяця на лікування собак значно зменшуються і становлять за використання «Іммітициду» та «Адвокату» – 420,00 грн, «Іммітициду» та «Стронгхолду» – 340,30 грн, «Доксицилу» та «Адвокату» – 420,00 грн, «Доксицилу» та «Стронгхолду» – 340,30 грн.

Висновок. Встановлено, що найменш витратними за лікування собак хворих на дирофіляріоз виявилися схеми одночасного застосування «Доксицилу» та «Адвокату», а також «Доксицилу» та «Стронгхолду» і становили на одну тварину відповідно 5 088,51 та 4 132,11 грн.

Література

1. Євстаф'єва В. О., Кукла Л. А. Дирофіляріоз тварин і людини. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (15–16 лютого 2022)*. Полтава: ПДАУ, 2022. С. 73–76.
2. Morchón R., Montoya-Alonso J. A., Rodríguez-Escolar I., Carretón E. What has happened to heartworm disease in Europe in the last 10 years? *Pathogens*. 2022. № 11 (9). P. 1042.
3. Ocular dirofilariasis by *Dirofilaria immitis* in a child in Iran: A case report and review of the literature / H. Mirahmadi et al. *Parasitology International*. 2017. № 66 (1). P. 978–981.

4. Ames M. K., Atkins C. E. Treatment of dogs with severe heartworm disease. *Veterinary Parasitology*. 2020. № 283. 109131.

5. Variation of the adulticide protocol for the treatment of canine heartworm infection: Can it be shorter? / E. Carretón et al. *Veterinary Parasitology*. 2019. № 271. P. 54–56.

6. Venco L., McCall J. W., Guerrero J., Genchi C. Efficacy of long-term monthly administration of ivermectin on the progress of naturally acquired heartworm infections in dogs. *Veterinary Parasitology*. 2004. № 124(3-4). P. 259–268.

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ МАЛАСЕЗІЙНОГО ДЕРМАТИТУ У СОБАК (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

Іовенко А. В., к. вет. н., доцент,

Лумедзе І. Х., к. вет. н., доцент,

Кот С. П., к. б. н., доцент,

Бондар А. О., к. с.-г. н., доцент,

Лумедзе Т. С., лікар вет.мед.

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Актуальність. Маласезіоз – мікоз собак, що викликається дріжджовим грибком *Malassezia pachydermatis*, який в нормі мешкає на шкірі і слизових оболонках здорових собак [1–3]. Проблема діагностики та лікування маласезійного дерматиту у собак є актуальною, оскільки ця патологія часто проявляється у породистих собак.

Метою даної роботи було провести огляд літературних джерел щодо діагностики та лікування маласезійного дерматиту у собак.

Маласезійні дерматити можуть зовнішньо виглядати як атопічні дерматити, харчова алергія, демодекоз, нерідко спостерігається утворення кірочок та струпів, що характерно при ураженні дерматофітами. Це все ускладнює діагностику даного захворювання [1, 3].

Частіше за все уражається вентральна частина шиї, шкіра на череві та у паху, міжпальцеві простори та шкіра зовнішнього слухового проходу [1–4].

Діагноз базується на наявності відповідної клінічної картини, виявленні грибків *Malassezia* на шкірі та клінічній та мікологічній відповіді на протигрибкову терапію. Маласезійний дерматит необхідно диференціювати від всіх сверблячих дерматозів, які супроводжуються еритемою, лущенням та